

Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento.

Última versión

Modificacións

- Decreto 149/2013, do 5 de setembro.
 - Artigo 14 apartado 2 nova redacción por disposición derradeira primeira apartado un.
 - Artigo 59 nova redacción por disposición derradeira primeira apartado dous.
 - Artigo 61 nova redacción por disposición derradeira primeira apartado dous.
- Decreto 148/2014, do 6 de novembro.
 - Artigo 14 apartados 1 e 2 nova redacción por artigo único apartado un.
 - Artigo 31 apartado 3 nova redacción por artigo único apartado dous.
 - Artigo 41 apartados 5.a) e 5.b) nova redacción por artigo único apartado tres.
 - Artigo 43 apartado 1 nova redacción por artigo único apartado catro.
 - Artigo 47 apartados 2, 3 e 4 nova redacción por artigo único apartado cinco.
 - Artigo 48 apartado 3.b) nova redacción por artigo único apartado seis.
 - Artigo 55 apartado 2 nova redacción por artigo único apartado sete.
 - Artigo 58 apartados 4 e 6 nova redacción por artigo único apartado oito.
 - Artigo 62 apartados 1, 3 e 5 nova redacción por artigo único apartado nove, apartado 6 engadido por artigo único apartado dez.
 - Anexo II nova redacción por artigo único apartado once.
 - Anexo III nova redacción por artigo único apartado doce.
 - Anexo IV nova redacción por artigo único apartado trece.

neas necesidades específicas. Centros de día, albergues, ludotecas, etc., así como servizos e programas específicos de intervención adaptados a diversas situacións e colectivos, foron completando e enriquecendo a rede de servizos sociais comunitarios. A este respecto, de conformidade co disposto no artigo 64 da Lei 13/2008, correspóndelle á Xunta de Galicia promover unha efectiva coordinación e cooperación cos concellos, co fin de asegurar a calidade e cobertura equilibrada dos servizos sociais en todo o territorio, especialmente no que atinxe á creación e ao mantemento de servizos sociais comunitarios específicos, promovendo para estes efectos fórmulas de colaboración interadministrativa.

Este decreto, así mesmo, adáptase ao marco normativo derivado da Directiva 2006/123/CE do Parlamento Europeo e do Consello, relativa aos servizos no mercado interior, e á Lei estatal 17/2009, do 23 de novembro, sobre o libre acceso ás actividades de servizos e ao seu exercicio, que efectúa a transposición da dita directiva ao ordenamento xurídico español. Nese sentido cómpre indicar que se mantén o réxime de autorización, como garantía necesaria para a prestación dos servizos sociais regulados, fundamentada en razóns de interese público e na protección de intereses e dereitos das persoas destinatarias das intervencións sociais realizadas nos servizos sociais comunitarios, acolléndose á excepción de aplicación estipulada no artigo 2, letra j) da dita lei, que expresamente cita os «servizos sociais relativos a atención á infancia e a familias e persoas temporal ou permanentemente necesitadas, provistos directamente polas administracións públicas ou por prestadores privados na medida en que os ditos servizos se presten en virtude de acordo, concerto ou convenio coa dita Administración».

A súa natureza de servizo público e o interese público determinante para o mantemento dun réxime de autorización administrativa sobre a prestación privada expresado no parágrafo anterior, implica a posibilidade de que a Administración titular do servizo poida contratar a xestión de determinados servizos sociais comunitarios mediante as diferentes modalidades previstas na normativa de aplicación sobre contratos do sector público. En relación con isto o decreto incorpora a vontade expresada de maneira unánime polo Parlamento de Galicia na súa resolución do 14 de maio de 2010 mediante a cal insta o Goberno da Xunta a incorporar cláusulas sociais na súa contratación pública, aspecto este que xa establece o artigo 33 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia. Así mesmo, na disposición adicional cuarta deste decreto incorpórase o principio relativo á conveniencia de reserva dunha parte da contratación pública das administracións titulares dos servizos sociais comunitarios a centros especiais de emprego e empresas de inserción laboral, aspecto este que xa incorporou, no que atinxe á Administración autonómica galega, o artigo 35 da Lei 15/2010, de medidas fiscais e administrativas, promulgada como lei de acompañamento da Lei 14/2010, do 27 de decembro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2011. Desta maneira as administracións públicas, ademais de fomentar as actuacións de terceiros a prol da inclusión social, materializan na súa propia actuación un compromiso efectivo nesa mesma dirección.

No presente decreto, ademais de definir e regular os aspectos básicos de contido e funcionamento dos servizos sociais comunitarios, establécense criterios para a dotación de persoal deses servizos e séntanse as bases para unha adecuada coordinación operativa entre os servizos sociais comunitarios e o resto do sistema galego de servizos sociais. Para tal fin é de singular relevancia dar apoio legal a un sistema unificado de información sobre as persoas usuarias, que permita aos profesionais e xestores do sistema galego de servizos sociais unha maior coherencia e eficacia nas súas intervencións. É especialmente relevante indicar que o deseño dese sistema unificado de información básica, que será o soporte do expediente social único que a lei define, é perfectamente acorde coa normativa en vigor sobre protección de datos de carácter persoal, por tratarse precisamente dun suposto en que a comunicación de datos se realiza entre administracións públicas «para o exercicio de competencias idénticas ou

que versen sobre as mesmas materias», tal como expresa o artigo 10.4.c) do Real decreto 1720/2007, polo que se aproba o regulamento de desenvolvemento da Lei orgánica 15/1999, do 13 de novembro, de protección de datos de carácter persoal.

Cómpre salientar que neste decreto se regula un novo marco para o financiamento dos servizos sociais comunitarios de titularidade municipal, de maneira que se melloran aspectos clave para as facendas locais, como son a continuidade e estabilidade, así como a economía procesual e consecuente celeridade na xestión dos pagamentos. Para iso prodúcese un cambio desde un procedemento baseado na convocatoria anual de subvencións a outro de transferencias de ciclo anual, de acordo co procedemento que este decreto regula, garantindo, en todo caso, unha transición que non prexudique a calidade e a continuidade duns servizos fundamentais prestados á cidadanía polas corporacións locais. Esas transferencias, no caso do servizo de axuda no fogar (SAF) para persoas en situación de dependencia valorada e con dereito recoñecido de atención, realizaranse de maneira regular en función das horas de atención efectivamente prestadas, para o cal se empregará un sistema de información compartido entre a Xunta de Galicia e as corporacións locais titulares dos servizos.

Ese cambio de sistema de financiamento baséase na aplicación da excepción prevista no artigo 2.2.d) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia. Así, unha vez que este decreto regula esta materia, e dada a estrutura competencial do sistema galego de servizos sociais, tanto desde a perspectiva da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, como desde a lexislación estatal e galega de réxime local, estamos ante un dos supostos a que se refire o citado artigo 2.2.d): «achegas en diñeiro a favor doutras administracións públicas (....) establecidas mediante norma legal ou regulamentaria e destinadas a financiar actividades da súa competencia ou impostas por unha norma da Administración outorgante ».

Este novo sistema de financiamento implántase sen prexuízo da necesaria planificación, coordinación, avaliación e control dos servizos executados, labor este que corresponde ao ámbito competencial da Xunta de Galicia, como garante última do funcionamento do sistema galego de servizos sociais. Ademais, cómpre asegurar a boa xestión dos fondos públicos destinados aos servizos sociais e dar resposta aos requisitos de información da Administración xeral do Estado nas liñas de actuación en que actúe como cofinanciadora, tales como o denominado Plan concertado para o desenvolvemento de prestacións básicas de servizos sociais de corporacións locais, os créditos para proxectos de intervención social integral para a atención, prevención da marxinação e inserción do pobo xitano e os créditos para a atención a persoas en situación de dependencia en aplicación da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia.

Neste decreto, ademais, establécense novas regras de cálculo para o copagamento dos servizos. Concretamente, no servizo de axuda no fogar (SAF) para persoas en situación de dependencia que teñen o dereito de atención recoñecido, establécese un copagamento directamente vinculado á capacidade económica das persoas, o que permite evitar disparidades entre os diferentes puntos do territorio, así como conferir sustentabilidade ao sistema, ao supoñer un incremento das cantidades recadadas en concepto de participación progresiva e equitativa das persoas usuarias no financiamento do servizo que reciben. Igualmente, régulanse as regras para o establecemento da participación económica das persoas usuarias do servizo de axuda no fogar (SAF) de carácter básico e doutros servizos susceptibles de incorporar un sistema de copagamento, o que mellorará a viabilidade financeira do sistema.

Débese indicar que este decreto, ademais de desenvolver a Lei 13/2008 sobre o réxime de

establecido no título VIII da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, de acordo co establecido neste decreto.

Artigo 3. Formas de prestación dos servizos sociais comunitarios.

1. Os servizos sociais comunitarios prestaranos as administracións públicas competentes, ben directamente ou ben a través das diferentes modalidades de contratación da xestión de servizos públicos previstas na normativa vixente de contratos do sector público e de conformidade coas especificidades estipuladas na Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e no presente decreto para os diferentes servizos e programas que aquí se regulan.

2. Para os efectos do estipulado no número anterior, na adxudicación de contratos de xestión de servizos sociais comunitarios polas entidades locais observárase o disposto no artigo 33 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, no relativo á introdución nos correspondentes pregos de cláusulas administrativas particulares da preferencia na adxudicación, en igualdade de condicións, a empresas con maior porcentaxe de persoas con discapacidade, empresas de inserción e entidades sen ánimo de lucro debidamente rexistradas ou autorizadas para prestar os servizos de que se trate, sempre e cando a súa finalidade ou actividade teña unha relación directa co obxecto do contrato.

3. En virtude do establecido no artigo 29.2 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e sen prexuízo dos principios de responsabilidade pública e complementariedade, as persoas físicas e xurídicas privadas, de iniciativa social ou de carácter mercantil poderán actuar, dentro dos límites establecidos neste decreto, como entidades prestadoras de servizos sociais para xestionar centros ou desenvolver programas neste nivel de atención previa á correspondente autorización administrativa.

4. Así mesmo, no marco do establecido no artigo 31 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, as administracións públicas poderán fomentar mediante subvencións o desenvolvemento de proxectos complementarios de servizos sociais comunitarios a entidades de iniciativa social previamente inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais referido no artigo 67.1 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, atendendo ao seu interese social, calidade, carácter innovador, eficiencia e articulación efectiva coa oferta pública de servizos sociais comunitarios.

CAPÍTULO II Dos dereitos e deberes das persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios.

Artigo 4. Dereitos das persoas usuarias.

No marco do establecido no artigo 6 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, as persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios terán dereito:

- a) A seren tratadas co respecto debido á súa dignidade, intimidade e autonomía.
- b) A accederen e utilizaren os servizos en condicións de igualdade e non discriminación.
- c) A recibiren unha atención individualizada e adaptada ás súas necesidades, coa calidade e duración determinadas en cada caso.

- d) A recibiren unha información de xeito áxil, suficiente, veraz e comprensible sobre os recursos e as prestacións do sistema galego de servizos sociais, así como a que sexan asistidas e orientadas nos trámites necesarios de cara ao seu acceso aos demais sistemas de benestar social.
- e) A teren asignada unha persoa profesional de referencia que actúe como interlocutora principal e que asegure a coherencia da intervención.
- f) A coñeceren a organización e o regulamento do servizo.
- g) Ao tratamento confidencial dos seus datos de acordo co disposto na Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal.
- h) A coñeceren a situación do seu expediente.
- i) A seren informadas, de maneira clara e precisa, sobre a intervención prevista e elixir libremente, dentro da capacidade de oferta do sistema e logo da valoración técnica, o tipo de medidas ou de recursos adecuados para o seu caso, así como a participar na toma de decisións que modifiquen o proceso de intervención acordado.
- j) Á calidade dos servizos recibidos e a presentaren queixas e suxestións á persoa coordinadora dos servizos sociais comunitarios.
- k) Ao respecto dos seus dereitos lingüísticos, garantindo, en todo caso, o desenvolvemento da actividade dos servizos sociais comunitarios desde a práctica dunha oferta positiva do idioma galego.

Artigo 5. Deberes das persoas usuarias.

- a) As persoas usuarias, no marco dos deberes que con carácter xeral se establecen no artigo 7 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e, se é o caso, na lexislación vixente sobre o procedemento administrativo común, terán os seguintes deberes:
- b) Cumprir as normas, requisitos e procedementos para o acceso aos diferentes servizos.
- c) Facilitar a información precisa e veraz sobre as circunstancias determinantes para o acceso e utilización dos servizos, así como comunicar ao persoal de referencia os cambios de circunstancias familiares, sociais ou financeiras que puideren resultar relevantes na asignación, modificación, suspensión ou extinción das prestacións ou servizos.
- d) Cumprir coas condicións do servizo, facilitando e colaborando na execución das tarefas do persoal ao seu cargo e pondo á súa disposición, cando se trate dun servizo realizado no domicilio, os medios materiais necesarios.
- e) Colaborar co persoal encargado do seu caso, acudindo ás entrevistas programadas, seguindo as orientacións e participando no desenvolvemento das actividades incluídas no servizo, centro ou programa en función das súas capacidades e nos termos acordados en cada caso.
- f) Manter unha actitude positiva de colaboración coas persoas profesionais dos servizos sociais comunitarios, participando activamente no proceso pautado de mellora, autonomía persoal e inserción social.

- g) Facilitar e cooperar no seguimento, avaliación e inspección do servizo.
- h) Respetar a dignidade persoal e profesional das persoas que lles presten o servizo, así como respectar os límites das súas obrigas laborais.
- i) Participar no pagamento dos servizos naqueles supostos concretos que se establezan neste decreto e nas normas municipais reguladoras correspondentes que o desenvolvan.
- j) A comunicar con dez días de antelación, en circunstancias ordinarias e previsibles, calquera ausencia temporal que puidese impedir ou dificultar a execución dos servizos que, se fose o caso, se prestasen no seu domicilio.

CAPÍTULO III Dos servizos sociais comunitarios básicos

Sección 1.ª Disposicións xerais

Artigo 6. Natureza dos servizos sociais comunitarios básicos.

1. De acordo co establecido no artigo 10 da Lei 13/2008, os servizos sociais comunitarios básicos teñen un carácter local, aberto e polivalente e constitúen a canle normal de acceso ao sistema de servizos sociais con que se garante a universalidade do sistema e a súa proximidade ás persoas usuarias, ás familias e ao ámbito comunitario.
2. Os servizos sociais comunitarios básicos desenvolveranse, con carácter xeral, desde os centros de servizos sociais de carácter polivalente, por medio de equipos interdisciplinares e coas dotacións mínimas de referencia establecidas neste decreto.

Artigo 7. Requisitos xerais dos centros de servizos sociais comunitarios básicos.

1. Sen prexuízo da súa adaptación funcional e arquitectónica ás características e planificación territorial de cada concello, os centros de servizos sociais comunitarios básicos reunirán os seguintes requisitos xerais:
 - a) Contarán cun espazo separado que permita a privacidade nas entrevistas e xuntanzas necesarias para a intervención social individualizada.
 - b) Contarán cun espazo de reunións proporcionado as características e dimensión da poboación atendida.
 - c) Asegurarán a posibilidade de atención de persoas con mobilidade reducida.
 - d) Contarán con conexión telefónica e á rede internet.
 - e) Permitirán o arquivo e custodia dos expedientes de acordo cos requisitos de confidencialidade que se establecen na normativa de aplicación sobre protección de datos de carácter persoal.
2. Para todos os efectos, serán centros de servizos sociais comunitarios os centros sociais de titularidade municipal que, desenvolvendo de maneira principal actividades dirixidas a

determinados colectivos, sirvan, ademais, de instalación de referencia para a atención ao público que demanda os servizos sociais comunitarios básicos, sempre que cumpran os requisitos mínimos establecidos no punto anterior.

3. O centro de servizos sociais comunitarios básicos poderá, así mesmo, integrarse dentro das dependencias municipais da casa do concello, sempre que se asegure o cumprimento dos requisitos mínimos establecidos no punto primeiro deste artigo.

Artigo 8. Funcións dos servizos sociais comunitarios básicos.

No marco do establecido no artigo 11 da Lei 13/2008, son funcións dos servizos sociais comunitarios básicos as seguintes:

a) O estudo e diagnóstico social da comunidade, que implica a detección e análise de necesidades e demandas, explícitas e implícitas, no seu ámbito de intervención.

b) A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.

c) A identificación de grupos de poboación e persoas socialmente vulnerables e a detección precoz de situacións de risco ou desprotección para o desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.

d) A atención das situacións individuais e familiares, a información en relación coas demandas presentadas, o diagnóstico e a valoración técnica previa e a consecuente xestión do caso, que incluírá, cando sexa conveniente, a derivación cara ao recurso idóneo dentro do sistema galego de servizos sociais ou doutros sistemas de benestar, así como a asistencia, a orientación e, se é preciso, o acompañamento, no procedemento de acceso normalizado a outros recursos existentes.

e) A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención nos termos establecidos na normativa específica en materia de inclusión social.

f) A xestión do servizo de axuda no fogar, así como a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia, nos termos establecidos na normativa que resulte aplicable.

g) A información, a orientación e o asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.

h) O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.

i) O mantemento actualizado do sistema de información de persoas usuarias.

j) A coordinación efectiva cos distintos sistemas de benestar e protección social que actúen no seu territorio, así como coas entidades de iniciativa social autorizadas que poidan complementar a súa actuación.

k) A cooperación con outras administracións e poderes públicos na remisión de información necesaria nos procedementos que correspondan en relación cos servizos sociais

comunitarios e as súas persoas usuarias, sen prexuízo da observación das garantías establecidas na normativa sobre protección de datos de carácter persoal.

Artigo 9. Programas e servizos sociais comunitarios básicos.

1. Os servizos sociais comunitarios básicos desenvolverán as funcións enumeradas no artigo anterior, de maneira estruturada, por medio dos programas e servizos seguintes:

a) Programa de valoración, orientación e información en materia social ás persoas, grupos ou á comunidade en xeral, que se desenvolverá en todas as entidades locais titulares de servizos sociais comunitarios de Galicia.

b) Servizo de axuda no fogar (SAF), que ten por obxecto prestar un conxunto de atencións ás persoas ou familias no seu domicilio, desde unha perspectiva integral e normalizadora, para facilitar o seu desenvolvemento persoal e a permanencia no seu medio habitual, especialmente naquelas situacións en que teñan limitada a súa autonomía ou noutras situacións de risco social para as cales resulte un recurso idóneo.

c) Servizo de educación e apoio familiar, que integra o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias, co obxectivo de detectar, previr e superar as situacións de dificultade, especialmente as eventuais situacións de maltrato infantil ou calquera outra desprotección, así como promover procesos de cambio que favorezan un adecuado exercicio das responsabilidades familiares, a mellora da autonomía, da integración e da participación social das familias e unidades de convivencia.

d) Programa básico de inserción social que procure valorar, dar resposta ou derivar ao recurso idóneo as persoas en situacións ou risco de exclusión social, aplicando tanto proxectos de intervención social personalizados ou de grupo como prestacións económicas específicas. Inclúense nesta categoría os proxectos expresamente dirixidos ao desenvolvemento, promoción e integración da comunidade xitana e outras minorías étnicas.

e) Programa de fomento da cooperación e solidariedade social, que facilite a participación comunitaria en tarefas colectivas, impulse o asociacionismo solidario e, en especial, a organización e coordinación do voluntariado social.

2. Na formulación e desenvolvemento dos seus programas básicos de actuación enunciados no punto anterior, os servizos sociais comunitarios incorporarán a perspectiva de anticipación e prevención, tanto individual como familiar ou comunitaria, das situacións causantes da exclusión social, a dependencia e a desprotección.

Artigo 10. Sistema de coordinación e rede profesional.

Os profesionais dos servizos sociais comunitarios que participen nos diferentes programas e servizos participarán dos sistemas de coordinación metodolóxica e formación permanente que estableza o órgano directivo competente da Xunta de Galicia.

Sección 2.ª. Do programa de valoración, orientación, e información

Artigo 11. Natureza do programa de valoración, orientación, e información.

autorizadas de conformidade co establecido no título VIII da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e na normativa reguladora do réxime de autorización e acreditación dos programas e centros de servizos sociais.

2. Así mesmo, estarán suxeitas á inspección do sistema galego de servizos sociais, así como ao réxime sancionador que se establece no título IX da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e no Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia.

3. As entidades que presten servizos de atención a persoas en situación de dependencia valorada deberán acreditarse de conformidade co disposto na Lei 39/2006, do 14 de decembro, no Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia, e na correspondente normativa estatal e autonómica de desenvolvemento.

4. Será requisito para a acreditación das entidades que presten o servizo de axuda no fogar a persoas en situación de dependencia valorada que o persoal que presta atención directa nos domicilios das persoas usuarias estea en posesión do título de formación profesional de grao medio de atención sociosanitaria ou equivalente, regulado no Real decreto 496/2003, do 2 de maio, ou en posesión do certificado de profesionalidade de atención sociosanitaria a persoas no domicilio ou equivalente, regulado no Real decreto 1379/2008, do 1 de agosto, polo que se establecen os certificados de profesionalidade da familia profesional de servizos socioculturais e á comunidade.

Artigo 17. Modalidades de acceso ao servizo municipal de axuda no fogar.

O acceso ao servizo de axuda no fogar municipal producirase de acordo co seguinte:

1. O acceso será prioritario e directo para persoas ás cales, tendo recoñecida a situación de dependencia, se lles asigne a axuda no fogar na correspondente resolución de programa individual de atención, e consonte a aplicación do programa de asignación de recursos establecido no título II do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do programa individual de atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes. Para estes efectos os concellos titulares do servizo, cando sexa o caso, procederán a dar de alta as persoas en agarda de acordo coa orde de prelación establecida no programa de asignación de recursos. Para estes efectos garantiráselles aos servizos sociais comunitarios municipais acceso en tempo real ao dito programa.

2. As persoas para as que o programa individual de atención determine o servizo de axuda no fogar como recurso principal ou idóneo terán, en todo caso, preferencia sobre aquelas ás cales se lles asigne o servizo de axuda no fogar como respiro do coidador.

3. Para as persoas que non teñan o recoñecemento da situación de dependencia, ou non asista o dereito de acceso efectivo ao catálogo de servizos de atención á dependencia segundo o calendario de implantación que se establece na Lei 39/2006, o acceso ao servizo, logo da prescrición técnica do profesional de referencia resolverase en réxime de libre concorrência en aplicación dun baremo público.

Artigo 18. Da prestación do servizo por entidades privadas.

1. As entidades privadas que presten o servizo de axuda no fogar contarán cun local de referencia, que será a sede da base operativa do programa, e que en todo caso deberá estar situado no concello en que se presta o servizo ou nun concello limítrofe. O referido local tamén poderá estar situado nun concello non limítrofe, sempre que se cumpra que a agrupación de concellos aos que se preste o servizo non supere os 100.000 habitantes.

2. As entidades privadas que presten o servizo de axuda no fogar mediante financiamento total ou parcial con fondos públicos, ou que atendan persoas usuarias derivadas do sistema de autonomía persoal e atención á dependencia, atenderán os requirimentos de coordinación efectiva cos servizos sociais comunitarios municipais. Para tal efecto, e sen menoscabo do cumprimento do establecido na Lei orgánica 15/1999, do 13 de novembro, de protección de datos de carácter persoal, e no Real decreto 1720/2007, que a desenvolve, establecerán un protocolo de comunicación de altas no servizo de cada persoa usuaria dirixido aos servizos sociais comunitarios do concello ou entidade local que corresponda, así como información actualizada da intervención levada a cabo.

Sección 4ª Disposicións relativas ao servizo de educación e apoio familiar.

Artigo 19. Natureza e obxectivos.

No marco do establecido no artigo 8 deste decreto, o servizo de educación e apoio familiar, de titularidade municipal, perseguirá de maneira prioritaria os seguintes obxectivos:

- a) Promover a adquisición, por parte das familias, de competencias e habilidades para o correcto desenvolvemento das súas funcións parentais e educativas, fomentando a educación en igualdade e a corresponsabilidade.
- b) Pór á disposición das familias participantes atención psicolóxica, así como alternativas, recursos e itinerarios socioeducativos en relación coas posibilidades do contorno.
- c) Favorecer a integración, promoción e participación das familias ou unidades de convivencia en todos os ámbitos da vida comunitaria.
- d) Prever e atender as situacións que provoquen vulnerabilidade ou risco social ás familias ou unidades de convivencia, ou a algún dos seus membros, con especial atención aos menores de idade.
- e) Realizar o seguimento e a intervención nas familias en que se realizase derivación aos servizos sociais especializados de menores, de cara á súa reintegración social e familiar.
- f) Promover espazos de encontro de nais e pais enfocados á formación compartida e mellora da educación familiar.

Artigo 20. Persoas destinatarias do servizo de educación e apoio familiar.

1. O programa diríxese con carácter xeral ás familias da comunidade de referencia dos servizos sociais comunitarios, con atención prioritaria a aquelas unidades de convivencia que se encontren en situación de maior vulnerabilidade, nas cales exista presenza de menores en risco de desatención ou nas cales se identifiquen outros factores que revelen unha situación de risco de exclusión social ou pobreza infantil.

planificación do persoal nas ditas áreas terase en conta, en consecuencia, o conxunto de profesionais que desenvolven, con financiamento público, programas e servizos sociais comunitarios básicos e específicos de acordo co establecido nos capítulos II e III deste decreto.

CAPÍTULO VII Os servizos sociais comunitarios no sistema de servizos sociais

Artigo 36. Criterios xerais.

1. Os servizos sociais comunitarios, como instancia ordinaria de acceso ao sistema galego de servizos sociais, realizarán con carácter xeral a valoración e o seguimento das persoas usuarias do sistema e informarán e impulsarán os procedementos de derivación aos servizos sociais especializados.

2. A relación entre os servizos sociais comunitarios e os especializados responderá a criterios de complementariedade e de acción conxunta ou coordinada, coa finalidade de conseguir a continuidade e coherencia das actuacións.

3. De acordo co artigo 9.3 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, na súa actuación sobre un territorio e unha comunidade definidas, os servizos sociais comunitarios promoverán unha coordinación efectiva cos servizos, programas e calquera outro recurso que os demais sistemas públicos de benestar social, singularmente o educativo e o sanitario, teñan despregado no seu ámbito territorial.

Artigo 37. Profesional de referencia.

1. Segundo o que se establece no artigo 24 da Lei 13/2008, no ámbito dos servizos sociais comunitarios asignarase a cada persoa que acceda ao sistema un ou unha profesional de referencia, co obxecto de dar coherencia e continuidade ao itinerario de intervencións e garantir o acceso aos diferentes servizos e prestacións que a persoa ou, se é o caso, a súa familia, precisan.

2. A persoa profesional de referencia actuará como interlocutor principal das persoas que se lle asignen, asegurando a globalidade e integralidade da intervención e velando polo respecto dos dereitos e deberes das persoas expresado no capítulo II deste decreto.

3. A persoa profesional de referencia será un traballador ou traballadora social dos servizos sociais comunitarios, sen prexuízo da designación para estes efectos doutro profesional do equipo cando así se xustifique polas características da intervención que se debe realizar en cada caso. Ademais, tendo en conta os programas que se desenvolven, a organización do servizo e as características particulares do caso, poderá designarse ademais, como xestor do caso, a persoa técnica do equipo que posúa o perfil profesional ou o labor funcional máis idóneo.

4. De acordo coas dispoñibilidades dos servizos sociais comunitarios, a persoa usuaria poderá solicitar de maneira motivada o cambio de profesional de referencia.

Artigo 38. Expediente único.

1. Abrirase un único expediente social básico das persoas usuarias do sistema, que será

xestionado polos servizos sociais comunitarios.

2. A persoa profesional de referencia terá ao seu cargo o expediente social básico das persoas usuarias que teña asignadas.

3. No expediente social básico recolleranse os datos de identificación da persoa, as circunstancias familiares, residenciais, económicas, laborais e persoais que resulten significativas para os efectos de determinar a súa situación social. Así mesmo, rexistraranse os elementos básicos da intervención realizada: a demanda expresada, a valoración social realizada e os recursos aplicados.

4. No expediente social referido neste artigo quedarán rexistradas, ademais, todas as intervencións e os servizos prestados ás persoas na súa relación co sistema galego de servizos sociais no seu conxunto.

5. Queda expresamente prohibido o rexistro de datos das persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios en relación coa súa ideoloxía, afiliación política ou sindical, relixión ou crenzas.

6. Os datos contidos no expediente social único, como parte do sistema de información regulado no artigo seguinte, gozarán de todas as garantías establecidas na normativa sobre protección de datos de carácter persoal.

Artigo 39. Sistema de información social básico.

1. De acordo co estipulado nos artigos 16.3 e 59 g) da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, e ao abeiro do disposto no artigo 10.4.c) do Real decreto 1720/2007, polo que se aproba o regulamento de desenvolvemento da Lei orgánica 15/1999, do 13 de novembro, de protección de datos de carácter persoal, e co fin de posibilitar o expresado no artigo anterior, o órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma competente no sistema galego de servizos sociais implantará e manterá un sistema de información básica das persoas usuarias dos servizos sociais que estará conectado en rede cos sistemas de información e de xestión das prestacións e servizos incluídos no Catálogo de servizos do sistema galego de servizos sociais.

2. O sistema de información posibilitará o retorno da información relevante sobre as persoas usuarias desde os servizos sociais especializados ao expediente social básico xestionado polos servizos sociais comunitarios.

CAPÍTULO VIII O financiamento dos servizos sociais comunitarios

Artigo 40. Fontes de financiamento.

De conformidade co estipulado no artigo 52 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia, os servizos sociais comunitarios financiaranse por medio:

a) Dos créditos consignados nos orzamentos das entidades locais titulares dos servizos.

b) Das achegas realizadas polas deputacións provinciais de acordo co establecido no artigo 31 deste decreto.

acción subvencionada e do destino dos investimentos subvencionados á finalidade de servizos sociais para a cal foron solicitados, sen que sexa imprescindible que quede acreditada neste momento a efectividade do seu pagamento.

3. Para os distintos conceptos relativos a gastos de investimento de capital non se realizarán anticipos. Porén, poderán realizarse pagamentos á conta, ata o 100% da porcentaxe financiada correspondente aos pagamentos xustificados, a medida que a corporación local beneficiaria presente a documentación acreditativa dos gastos realizados na execución dos investimentos obxecto de financiamento, e considerarase gasto realizado cando se teña contabilizado o recoñecemento da obriga polo órgano competente da entidade local (intervención ou órgano que teña atribuídas as facultades de control da toma de razón en contabilidade). Nesta xustificación poderán incluírse os gastos realizados polas corporacións locais desde o 1 de xaneiro do exercicio corrente correspondente ao de resolución das actuacións obxecto de financiamento.

4. A xustificación dos gastos correspondentes ás transferencias finalistas para investimentos de capital deberá presentarse antes do 1 de decembro do exercicio correspondente ante o órgano de dirección da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia con atribucións en materia de servizos sociais. A presentación desta xustificación non exime as corporacións locais de dar conta dos investimentos de capital executados na xustificación e avaliación do proxecto anual de servizos sociais.

5. Na presentación desta documentación xustificativa dos gastos correspondentes ás transferencias finalistas para investimentos de capital, as corporacións locais beneficiarias deberán indicar expresamente se están a presentar unha xustificación parcial e a solicitar, en consecuencia, o correspondente pagamento parcial, ou se, pola contra, están a presentar a xustificación total ou final do investimento financiado e a solicitar, en consecuencia, o correspondente pagamento total ou final. Neste último caso deberán achegar, ademais, a documentación a que se fai referencia no parágrafo seguinte.

6. Ademais, no momento da xustificación da execución total ou final do investimento subvencionado e antes do derradeiro pagamento, as corporacións locais beneficiarias deberán presentar unha certificación complementaria, emitida polo órgano correspondente da corporación local (intervención ou órgano que teña atribuídas as facultades de control da toma de razón en contabilidade), que faga constar expresamente que o importe da transferencia realizada foi destinado á súa finalidade, acompañada, para o caso de transferencias para execución de obras, dun informe do técnico municipal competente en materia de obras ou arquitecto director de obra, no cal se certifique expresamente que a obra se executou segundo o proxecto aprobado que serviu de base á transferencia, que cumpre coa legalidade vixente en materia de seguridade, accesibilidade e co resto da lexislación de xeral aplicación, e para o caso de transferencias para adquisición de equipamento mobiliario, informe do técnico municipal de servizos sociais en que se dea conta do equipamento adquirido e se certifique que se corresponde co que foi obxecto da transferencia. Estes informes deberán ser visados polo alcalde-presidente da corporación.

7. En todo caso, as corporacións locais beneficiarias deberán acreditar a efectividade dos pagamentos realizados no prazo máximo de sesenta días naturais contados a partir da data do ingreso na conta bancaria das corporacións locais de cada un dos aboamentos das transferencias realizadas.

Artigo 54. Obrigas das corporacións locais.

As corporacións locais que reciban financiamento ao abeiro do estipulado no presente decreto estarán obrigadas a:

a) Executar o proxecto, prestar os servizos e realizar as actividades que fundamentan o financiamento recibido.

b) Xustificar ante as administracións cofinanciadoras o cumprimento dos requisitos e das condicións exixibles, así como a execución do proxecto anual de servizos sociais comunitarios municipais, achegando a documentación acreditativa correspondente e, en concreto, a enumerada nos artigos 44 e 45 deste decreto.

c) Someterse ás actuacións de comprobación que deba efectuar a Xunta de Galicia, así como a calquera outra actuación de comprobación e control financeiro que realice a Intervención Xeral da Comunidade Autónoma, o Consello de Contas e, cando sexa o caso, o Tribunal de Contas ou os órganos de control da Unión Europea, para o que se achegará canta información lle sexa requirida en relación cos proxectos financiados e executados.

d) Comunicarlle ao órgano competente da Administración xeral da Comunidade Autónoma a obtención de subvencións, axudas ou calquera outro ingreso que se destine ás actividades financiadas, así como a modificación das circunstancias que fundamentasen o cálculo da contía asignada para o financiamento dos servizos sociais comunitarios municipais de acordo cos criterios establecidos neste decreto. Esta comunicación deberá efectuarse no momento en que se coñeza e, en todo caso, con anterioridade á xustificación da aplicación dada aos fondos percibidos.

e) Dispor do sistema contable, rexistros dilixenciados e demais documentos debidamente auditados nos termos exixidos pola lexislación, coa finalidade de garantir o adecuado exercicio das facultades de comprobación e control.

f) Conservar os documentos xustificativos da aplicación dos fondos recibidos, incluídos os documentos electrónicos, mentres poidan ser obxecto das actuacións de comprobación e control.

g) Incluír, de ser o caso, os equipamentos adquiridos con cargo ao financiamento recibido de acordo co establecido neste decreto no inventario de bens e dereitos da corporación local beneficiaria.

h) Realizar unha difusión adecuada do financiamento recibido, para o cal será preceptivo que todas as medidas de información xeral e publicidade dos centros, programas e servizos cofinanciados, incluída a sinalización exterior de edificios e oficinas, incorporen os emblemas das administracións cofinanciadoras de acordo coas especificacións que regulamentariamente se determinen.

i) Proceder ao reintegro dos fondos percibidos nos supostos previstos no artigo seguinte.

j) Tratar os datos de carácter persoal a que se teña acceso no desenvolvemento das actuacións financiadas segundo o disposto na Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal.

k) Facilitar toda a información acerca das persoas usuarias dos centros, programas e servizos sociais financiados que lles sexa requirida polo órgano competente da Xunta de Galicia, para os efectos de acreditar o adecuado destino das transferencias recibidas, así